

Limba și literatura română

Caietul elevului

pentru clasa a VII-a

Subiectul I

(70 de puncte)

Citește fiecare dintre textele de mai jos pentru a putea răspunde la cerințele formulate.

Textul 1

În ziua când a împlinit șapte ani, Sacha, un băiețel cu ochi mari, albaștri, și păr blond, cârlionțat, a primit în dar de la tatăl său o chitară. Sacha a cântat puțin la chitară și, după câteva zile, s-a plictisit.

— Nu îmi place chitara, tata, adică îmi place, e o chitară frumoasă, seamănă cu o clepsidră cu coadă și coarde, dar m-am plictisit. Aș vrea o muzicuță sau o trompetă sau un saxofon sau un pian, aș vrea toate instrumentele care există.

- Cum toate instrumentele care există!?
- Da, ca să văd la care mă plictisesc cel mai puțin.
- Nu vrei mai bine să vezi la care nu te plictisești deloc?
- Nu, vreau să văd doar la care mă plictisesc cel mai puțin.
- Vrei să îți cumperi un plictisoloncel?
- Există!?
- Nu știu, tu ce crezi?
- Nu, nu cred că există. [...]

Tatăl i-a cumpărat lui Sacha o muzicuță. După câteva zile, Sacha s-a plictisit de muzicuță.

Tatăl i-a cumpărat lui Sacha o trompetă. Sacha a fost cât pe ce să nu se plictisească niciodată de trompetă, dar, în cele din urmă, s-a plictisit.

În locul trompetei a apărut un saxofon, de care Sacha s-a plictisit cel mai repede. [...]

Tatăl i-a cumpărat un pian, dar pianul i s-a părut lui Sacha un instrument mult prea complicat. [...]

O vreme, Sacha a renunțat la muzică. Nu mai voia să cânte la niciun instrument. Prefera mingea, la care putea cânta cu picioarele. Prefera fluturașul de badminton, la care putea cânta cu racheta. Prefera Xbox-ul, la care cânta cu controlerul. Prefera râsul și glumele, la care cel mai adesea cânta împreună cu Adora, sora lui.

Într-o zi, Sacha i-a spus tatălui său:

- Tata, m-am mai gândit, vreau să cânt la instrumente muzicale inexistente.
- Păi cum să cânți la ceva care nu există? I-a întrebat tatăl.
- Mergem să le căutăm.
- Ce să căutăm?
- Instrumentele muzicale inexistente, tata! Pe ele să mergem să le căutăm.
- Și crezi că e simplu să găsești ceva care nu există!?
- Poate că există și nu știm noi că există.
- Cum așa?
- Nici eu nu existam, tata, și acum exist.
- Dar tu te-ai născut, Șușu.

— Da, dar și instrumentele muzicale inexistente se pot naște oricând, în orice clipă, doar că nu știm noi. Sunt o grămadă de oameni pe planetă care nu știu că eu m-am născut. Pentru ei, eu sunt un copil inexistent. [...]

A doua zi, dis-de-diminează, Sacha și tatăl său au plecat spre Țara Instrumentelor Muzicale Imaginare. Era o zi însoțită de vară. Habar n-aveau unde se află țara spre care porniseră, nici măcar nu știau dacă există, dar Sacha era convins că există.

- Sigur că există, tata. Există tot ce vrem noi să existe. Visul nu minte. Și nici imaginația, a spus Sacha.

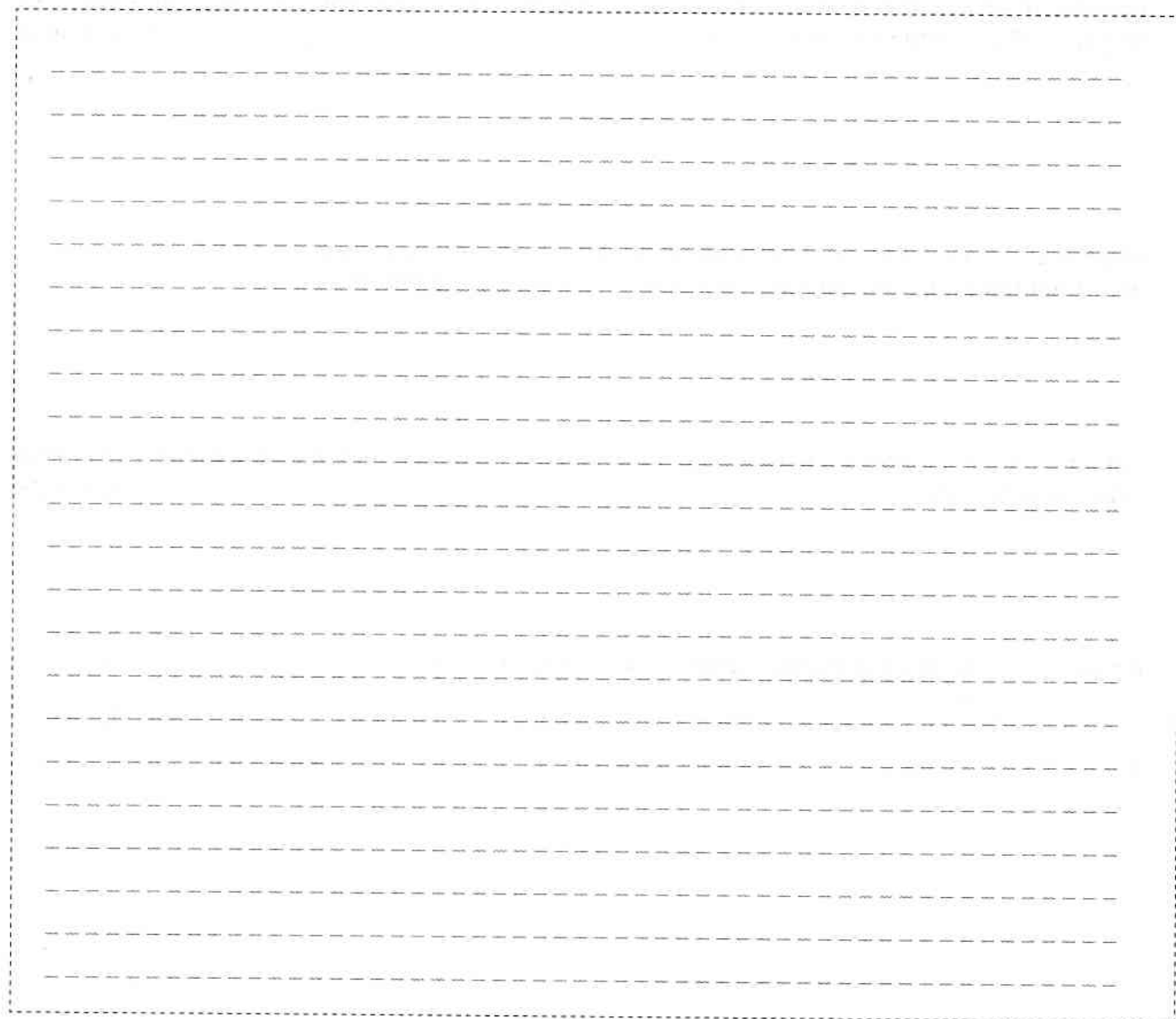
Imaginează-ți că tocmai ai vizitat Țara Instrumentelor Muzicale Imaginare.

Scrie un text narativ, de minimum 150 de cuvinte, în care prezinți o întâmplare petrecută în urma vizitei tale, incluzând o secvență dialogată, de minimum patru replici, și una descriptivă, de cel puțin 30 de cuvinte.

Punctajul pentru compunere se acordă astfel:

- **conținutul compunerii – 12 puncte;**
- **redactarea compunerii – 8 puncte** (marcarea corectă a paragrafelor; coerența textului; proprietatea termenilor folosiți; corectitudinea gramaticală; claritatea exprimării ideilor; ortografia; respectarea normelor de punctuație; lizibilitatea).

Notă! Compunerea nu va fi precedată de titlu sau de motto. Punctajul pentru redactare se acordă doar în cazul în care compunerea are minimum 150 de cuvinte și dezvoltă subiectul propus.

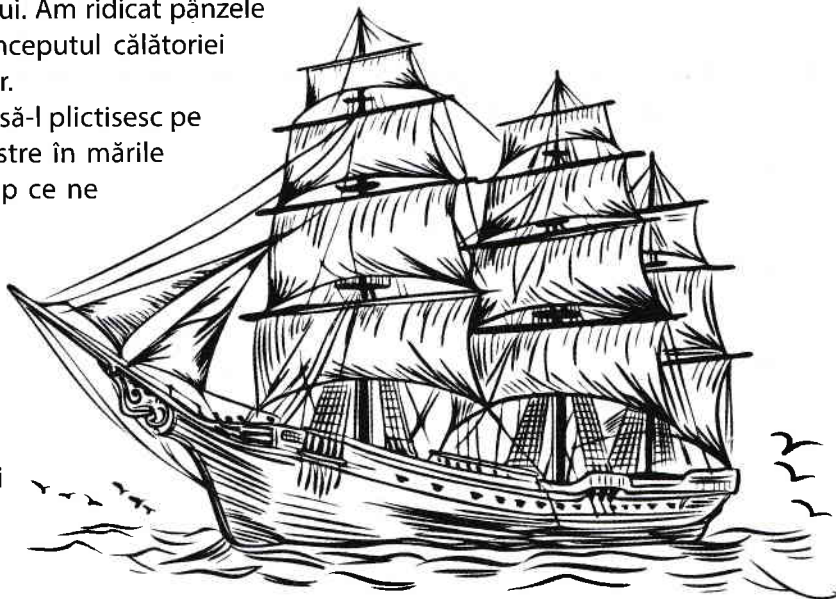
• **LECTURĂ.** Textul narativ literar: acțiune, timp, spațiu; autorul, naratorul, personajul; structura textului narativ; secvențe narative. Dialogul în textul literar narativ. Textul nonliterar. Anunțul. Textul nonliterar. Jurnalul de călătorie • **COMUNICARE ORALĂ.** Structuri textuale: secvențe de tip narativ, descriptiv, dialogat și explicativ • **ELEMENTE DE CONSTRUCȚIE A COMUNICĂRII.** Fonetică (actualizare). Utilizarea corectă a accentului. Variante accentuale admise/neadmise de normă. Vocabular: categorii semantice, confuzii paronimice, pleonasmul; mijloace de îmbogățire a vocabularului: derivarea, compunerea; familia lexicală; locuțiuni și îmbinări libere de cuvinte. Fraza. Coordonarea prin juxtapunere și prin joncțiune. Conjuncții coordonatoare. Norme de punctuație (virgula, punctul-și-virgula) • **REDACTARE.** Etapele scrierii. Organizarea unui text în funcție de situația de comunicare. Tipare textuale de structurare a ideilor • **INTERCULTURALITATE.** Limba și cultura țărilor vecine • **Evaluare**

• **LECTURĂ.** Textul narativ literar: acțiune, timp, spațiu; autorul, naratorul, personajul; structura textului narativ; secvențe narative

Citește cu atenție fragmentul următor, extras din romanul Călătoriile lui Gulliver (Partea întâi: Călătoria în Lilliput) de Jonathan Swift, pentru a putea rezolva cerințele.

Întrucât ultima din aceste călătorii n-a fost prea norocoasă, m-am săturat de mare și m-am hotărât să rămân acasă, alături de soție și copii. M-am mutat din vechiul cartier evreiesc în Fetter Lane și de acolo în Wapping, în nădejdea să găsesc de lucru printre marinari; dar mi-a mers prost. După o așteptare zadarnică de trei ani, sperând că doar-doar se vor îndrepta lucrurile, am primit o propunere avantajoasă din partea căpitanului William Prichard, proprietarul vasului Antelope, care urma să facă o călătorie în mările sudului. Am ridicat pânzele din portul Bristol, la 4 mai 1699, iar începutul călătoriei noastre a fost cât se poate de promițător.

N-ar fi potrivit, din anumite motive, să-l plictisesc pe cititor cu amănuntele peripețiilor noastre în mările acelea; e de ajuns să-i spun că, în timp ce ne îndreptam spre Indiile de Est, am fost împinși de o furtună cumplită către coasta de nord-vest a Țării Van-Diemen. În urma unei măsurători, am constatat că ne aflăm la 30 de grade și 2 minute latitudine sudică. Doisprezece oameni din echipaj muriseră din pricina muncii istovitoare și a hranei proaste; ceilalți erau peste măsură de slăbiți. La 5 noiembrie (dată la care în ținuturile acelea începe vara),

pe o vreme foarte cețoasă, marinarii descoperiră o stâncă la o jumătate de **cablu** depărtare de vas, dar vântul bătea cu atâta furie, încât ne-a mânat drept spre ea și, ca urmare, vasul s-a sfărâmat. Șase oameni din echipaj, printre care și eu, am coborât barca în mare și am izbutit să ne îndepărtăm de corabie și de stâncă. După socotelile mele, am vâslit cam vreo trei **leghe**, până când n-am mai putut trage la lopeți, fiind și așa istoviți de munca de pe corabie. Ne-am lăsat deci în voia valurilor, iar după vreo jumătate de oră, un vânt năprasnic dinspre miazănoapte ne-a răsturnat barca. Ce s-a întâmplat cu tovarășii mei din barcă, precum și cu cei care s-au adăpostit pe stâncă sau au rămas pe corabie, n-aș putea spune; presupun însă că au pierit cu toții.

Cât despre mine, am înotat la voia întâmplării, împins de vânt și de flux. De mai multe ori am încercat zadarnic să ating fundul cu picioarele; și tocmai când eram cu desăvârșire sleit și nu mai puteam lupta, am dat de fund; între timp, furtuna slăbise mult. Panta era atât de lină, încât am mers aproape o **milă** până să ajung la țarm, ceea ce cred că s-a întâmplat pe la ora opt seara.

Am înaintat după aceea vreo jumătate de milă, fără să descopăr urmă de așezare omenească sau picior de locuitor – e adevărat, eram atât de slăbit, încât se poate să nu-i fi văzut. [...]

M-am tolănit pe iarba foarte mărunță și moale și am adormit mai adânc decât îmi amintesc să mi se fi întâmplat vreodată, după socotelile mele cam la vreo nouă ceasuri, pentru că la deșteptare tocmai se crăpa de ziuă.

Am încercat să mă scol, dar nu m-am putut mișca, deoarece cum stam așa culcat pe spate, mi-am simțit atât brațele, cât și picioarele legate zdravăn de pământ de o parte și de alta, iar părul meu lung și des, prins și el în același fel. Am simțit de asemenea că tot trupul, de la subsuori până la coapse, e legat cu fire subțiri. Puteam privi numai în sus; soarele începea să dogorească, iar lumina îmi supăra ochii. Auzeam în jurul meu un zgomot nedeslușit, dar din poziția în care mă găseam nu izbuteam să văd altceva decât cerul. N-a trecut mult și am simțit ceva ca o vietate mișcându-se pe piciorul meu stâng, înaintând binișor pe piept și oprindu-mi-se în dreptul bărbiei; plecându-mi ochii pe cât puteam, am deslușit o făptură omenească ce n-avea nici șase **inchi** înălțime, cu un arc și o săgeată în mâini și cu o tolbă de săgeți la spate. Între timp, am simțit cel puțin patruzeci de alte ființe asemănătoare (așa am bănuțit) urmând-o pe cea dintâi. Cuprins de o uimire fără margini, am răcnit atât de tare, încât au luat-o cu toții la fugă înapoi, înfricoșați, iar câțiva dintre ei, după cum mi s-a spus mai târziu, au fost răniți în urma căzăturilor, când au încercat să sară de pe mine jos, pe pământ. Aceasta nu i-a împiedicat, totuși, să se întoarcă peste puțin timp, iar unul dintre ei, care se avântase până într-un loc de unde putea să-mi vadă toată fața, și-a ridicat brațele și ochii în semn de mirare și a strigat cu o voce pițigăiată, dar deslușită: *Hekinah degul!* Ceilalți au repetat aceste cuvinte de mai multe ori, dar atunci nu le-am putut pricepe înțelesul.

(trad. de Leon Levițchi, București: RAO Distribuție, 2021)

1. Caută în *Dicționarul explicativ al limbii române* semnificația cuvintelor scrise îngroșat în text, apoi completează spațiile de mai jos.

cablu - _____

leghe - _____

milă - _____

inchi - _____

2. Extrage din fragment câte două cuvinte/structuri care arată timpul, respectiv spațiul, menționând rolul lor și întâmplările corespunzătoare acestora.

3. Scrie în tabelul de mai jos ideile principale și ideile secundare asociate acestora.

<i>Idei principale</i>	<i>Idei secundare</i>

4. Ce momente ale subiectului se pot identifica în fragment? Enumeră-le și notează, pe scurt, acțiunea corespunzătoare fiecăruia.

2. Extrage din fragment câte două cuvinte/structuri care arată timpul, respectiv spațiul, menționând rolul lor și întâmplările corespunzătoare acestora.

LBRTS

Workbooks
books

3. Scrie în tabelul de mai jos ideile principale și ideile secundare asociate acestora.

<i>Idei principale</i>	<i>Idei secundare</i>

4. Ce momente ale subiectului se pot identifica în fragment? Enumeră-le și notează, pe scurt, acțiunea corespunzătoare fiecăruia.

5. Completează spațiile libere cu răspunsul potrivit.

- a.** Autorul textului citat este _____
- b.** Fragmentul prezintă _____
- c.** Naratorul este _____
fiind creat de _____
- d.** Naratorul fragmentului este _____ (obiectiv/subiectiv) și poate fi identificat în text prin _____
- e.** Personajele fragmentului sunt _____
- f.** Tema fragmentului citat este _____

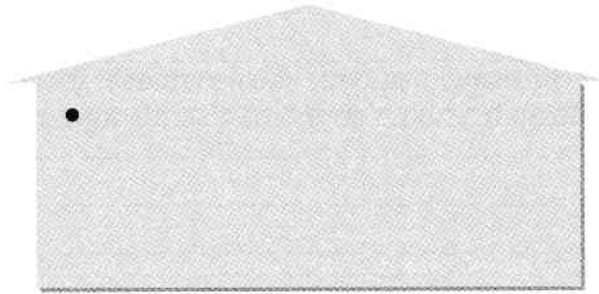
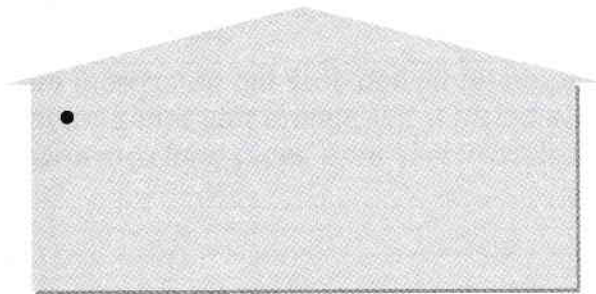
6. Care este relația dintre autor, narator și personaj în fragmentul menționat? Formulează răspunsul folosind informații din text.

7. Ce semnifică titlul textului – *Călătoriile lui Gulliver*? Formulează răspunsul referindu-te la alcătuire și la semnificațiile celor doi termeni.

8. Bifează răspunsul corect, în tabelul de mai jos, pentru a stabili tipul personajelor din fragment.

Personajul	Principal	Secundar	Episodic	Figurant	Individual	Colectiv
Gulliver						
Copiii						
Căpitanul						
Marinarii						
Lilliputanii						

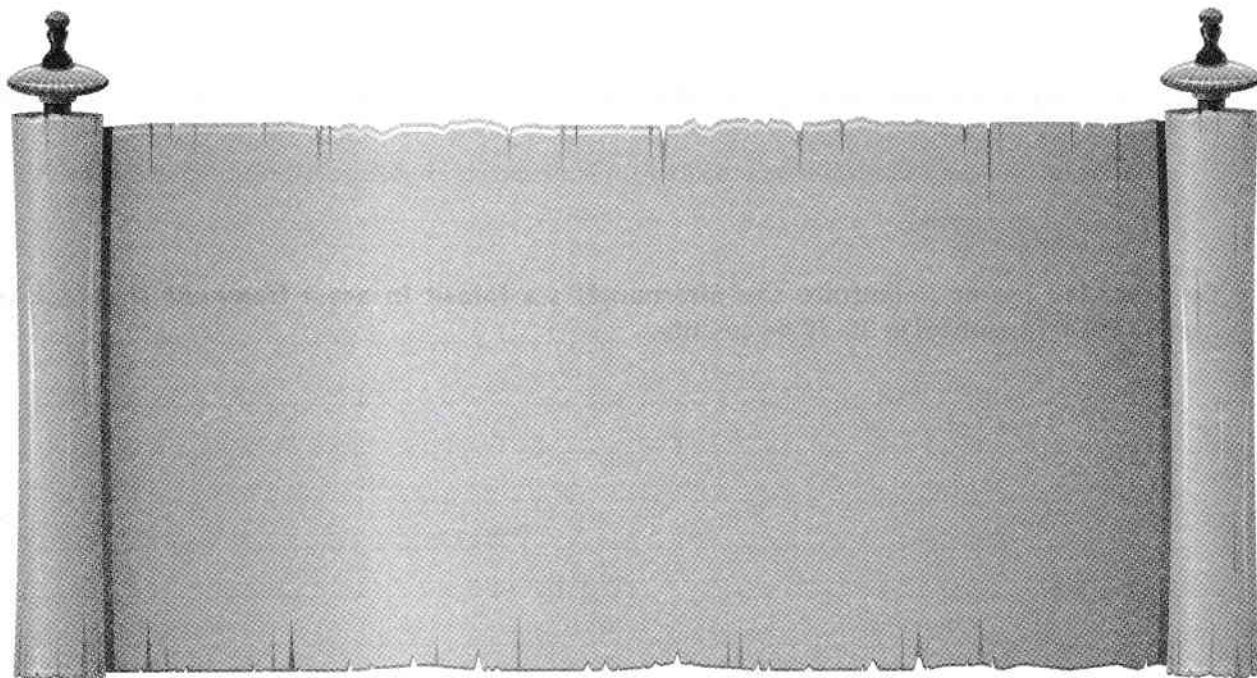
9. Notează, în figurile de mai jos, trăsăturile personajelor indicate.

10. Care este relația dintre Gulliver și lilliputani? Cum îl consideră aceștia din urmă pe Gulliver?

11. Numește alte trei texte literare citite de tine care au aceeași temă cu fragmentul citit.

12. Scrie, pe papyrusul de mai jos, rezumatul unui text literar dintre cele enumerate la exercițiul anterior.

17. În ce text literar citit de tine ca lectură suplimentară ai întâlnit alternanța ca procedeu literar? Prezintă-le și colegilor tăi, pe scurt, acțiunile din cartea respectivă.

18. Menționează, pentru secvențele de mai jos, tiparul textual folosit și notează două trăsături pentru fiecare.

Am încercat să mă scol, dar nu m-am putut mișca, deoarece cum stam așa culcat pe spate, mi-am simțit atât brațele, cât și picioarele legate zdravăn de pământ de o parte și de alta, iar părul meu lung și des, prins și el în același fel.

Șase oameni din echipaj, printre care și eu, am coborât barca în mare și am izbutit să ne îndepărtăm de corabie și de stâncă. După socotelile mele, am vâslit cam vreo trei leghe, până când n-am mai putut trage la lopeți, fiind și așa istoviți de munca de pe corabie.

[...] am deslușit o făptură omenească ce n-avea nici șase inchi înălțime, cu un arc și o săgeată în mâini și cu o tolbă de săgeți la spate.

19. Creează o secvență dialogată, de patru-șase replici, care să continue fragmentul citit.

